

Ljuro gemerský hra

zbierka poviedok

HRA

(*zbierka poviedok*)

Juro Gemerský

Obsah:

1.Plán	1
2.Farma	6
3.Hra	11
4.Cintorín	16
5.Vyšetrovanie	21
6.Zima	26
7.Chodby	31
8.Poviedka	36
9.Liečiteľ	41
10.Hosť	46
11.Spev	51
12.Výkrik	56
13.Noviny	61
14.Vzácná návšteva	66

Plán

Veľké dvere viedli do miestnosti s tabakom.
Ich kovanie zabezpečovalo ochranu pred zlodejmi.
V miestnosti sa nachádzalo vyše sto vriec.
V každom boli usušené listy iného druhu.
Jej veľkosť sa rovnala trom stovkám štvorcových metrov.
V skutočnosti dvadsať krát pätnásť metrov.
Vedľa stáli druhé veľké dvere.
Aj tieto boli okované.
Viedli do susednej miestnosti.
Tam stálo do pädesiat sudov s vínom.
Plocha podlahy bola rovnaká, ako v prvej miestnosti.
Tretie dvere, stojace oproti obom predošlým, viedli zo schodiska.
Plnili úlohu vstupnej brány.
Taktiež zamedzovali vstupu nepovolaných.
Ich kovanie bolo rovnaké, ako v oboch predchádzajúcich prípadoch, len
zámkov na nich viselo viac.
Obchodníkovmu pomocníkovi ostávalo len jediné.
Potreboval posledný kľúč.
Bez neho sa hore dostať nemohol.
K uskutočneniu vlastného plánu sa tam však dostať musel.
Neexistovali nijaké podmienky.
Pokiaľ by plán neuskutočnil, stálo by ho to desať rokov života, ktoré strávil
prípravou.
Bol by to premrhaný čas a to nemohol dopustiť.
Nedopustil by to.
Ku kľúču sa potreboval dostať stoj, čo stoj.
Príležitostí nebolo veľa a preto musel využiť to, čo sa naskytlo.
Noc onoho dňa mala byť dlhá.
Samou vhodnosťou bola predurčená pre vykonanie skutkov vyššieho cieľa
pomocníka.
Začiatok večera sa dal očakávať čoskoro.
Hodiny ukazovali sedem hodín.

Pomocník si sadol na posteľ.
Najlepšie by pravdepodobne bolo, keby si odpočinul.
Mal by si pospať.
Zobudil by sa uprostred noci a získal by kľúč.
To by mu zabralo nanajvýš hodinu.
Potom by si vzal z izby potrebné veci a vydal by sa na povalu.
Rezko by vybehol hore, odomkol by všetky dvere a v klude začal uskutočňovať to, čo si zaumienil.
Bolo to jednoduché.
Pokiaľ by začal o polnoci, o štvrtej nad ránom musel byť hotový.
Lahol si teda.
Nevedel sa dočkať tej slávnostnej chvíle, no snažil sa premôcť.
Zavrel oči.
Až teraz začal pocívať únavu.
Zvolna sa oddal spánku.
Nadišiel večer.
Sám obchodník začal pomýšľať na spánok.
Navečeral sa a vydal sa do spálne.
Pomaly sa prezliekol a lahol si.
Hodiny ukazovali pol deviatej.
Po chvíli zaspal.
Teraz spal obchodník aj jeho pomocník.
Čas plynul rýchlo.
Onedlho bolo pol desiatej.
Na tmavej oblohe sa zjavili hviezdy.
Hodiny ukazovali jedenásť hodín.
Približne o pol hodiny neskôr sa pomocník prebudil.
Keďže bola tma, mal by si zasvietiť.
To však radšej neurobil.
Náhodou by tým zobudil obchodníka a jeho plán by bol stratený.
Mesiac a hviezdy mu poskytovali dostatok svetla.
Samozrejme iba v miestnostiach s oknami.
Preto si nezabudol vziať kresadlo a malú petrolejovú lampu.
Hneď nato sa vydal do miestnosti s hodinami.
Opatrne otvoril dvere svojej izby a vyšiel na chodbu.
Tak isto opatrne ich zavrel.
Potichu sa zakrádal chodbou.
Netrvalo dlho a prišiel ku dverám miestnosti, v ktorej stáli hodiny.
Boli to jedny z dvoch.
Druhé mal obchodník v spálni.
Bezpečnejšie bolo ísť sa najprv pozrieť na prvé.
Tak by sa najistejšie dozvedel, koľko je hodín.
Potom by sa mohol rozhodnúť, či je ešte priskoro, alebo má začať konať.
Pomaly a opatrne otvoril dvere.
Vošiel dnu a pristúpil k hodinám.
Ukazovali pol dvanástej a osem minút.
Bol najvhodnejší čas.
Pomocník tým dokonca získal, pretože pôvodne chcel vyraziť až o polnoci.
Takto mal k dobru takmer pol hodiny.

Potichu vyšiel z miestnosti.
Zavrel dvere a pobral sa chodbou ďalej.
Snažil sa byť čo najopatrnejší.
O niekoľko minút sa dostal až pred obchodníkovu izbu.
Tu musel by obzvlášť obozretný.
Čo najopatrnejšie otvoril dvere.
Len jeho šikovnosť ho zachránila pred odhalením.
Netušil totiž, že dvere, vedúce do spálne jeho pána pri otváraní vŕzgajú.
V poslednej chvíli ich so všetkým vypätím trochu nadvihol.
To zabránilo prezradeniu.
Potom po špičkách kráčal k posteli.
Potreboval získať už len jediný kľúč.
Bolo by nemožné ho nezískať.
Už ho vlastne mal.
Opatrne sa nahol nad posteľ.
Najprv sa mu zazdalo, že v nej obchodník neleží.
To však bol len klam.
Pomocníkovi odľahlo.
Začal sa obzerať.
Snažil sa nájsť obchodníkovu vestu.
Po chvíli hľadania mu na ňu padol zrak.
Bola prevesená cez operadlo jednej zo stoličiek.
Podišiel k nej.
Potichu siahol do pravého vrečka.
V tomto nosil obchodník všetky kľúče.
Jeho zdesenie však bolo veľké.
Kľúče vo vrečku neboli.
Nosil ich tam vždy!
Ako bolo možné, že tam teraz neboli?
Hneď, ako sa spamätal, siahol do ľavého vrečka.
Ani v ňom neboli.
Kde len mohli byť?
Určite ich obchodník pred spaním vybral a odložil.
Zaiste ich dobre ukryl, alebo aspoň zavrel niekam, odkiaľ ich nebolo ľahké
vziať.
Čo robiť?
Pomocník sa začal opäť obzerať.
Robil to ale pozornejšie, ako pred chvíľou.
Okrem toho ho chytala závrť.
Jeho vynikajúci plán by mal stroskotať?!
Nikdy!
Musel tie kľúče nájsť.
Musel ich nájsť čím skôr.
Hľadal.
Prešiel miestnosťou až k nočnému stolíku.
Tu zastal a pokračoval v hľadaní.
Určite ich skryl do zásuvky nočného stolíka.
Hľadajúci potichu pootvoril zásuvku.
Nebolo v nej nič, okrem nejakých papierov.

Samé staré noviny.
Kde len tie kľúče mohli byť?
Bezradný stál vedľa postele svojho pána.
Vtom mu zišla na um skvelá myšlienka.
Otočil sa a vykročil k druhému koncu miestnosti.
Odtiaľ iste uvidí viac.
Práve prechádzal okolo stoličky, na ktorej visela vesta, keď o čosi zakopol.
Ozval sa prenikavo ostrý zvuk šramotiaceho kovu.
Pomocník stuhol.
Nedokázal sa ani pohnúť.
Ležiaci obchodník čosi zamrmľal a obrátil sa na druhú stranu.
Stojaci sa celý triasol.
Takmer bol odhalený.
O čo to mohol zakopnúť?
Zohol sa.
Zakopol o zväzok kľúčov.
Boli to tie, ktoré tak bezúspešne hľadal!
Pravdepodobne vypadli spiacemu z vesty, keď si ju vyzliekal.
Výborne!
Zohol sa a vzal ich.
Začal hľadať jediný potrebný.
Podržel kľúče oproti oknu a prezeral si ich.
Kým našiel ten pravý neprešlo veľa času.
No od jeho zobudenia iste uplynulo mnoho minút.
Teraz ostávalo už len kľúč oddeliť od ostatných.
Musel to urobi rýchlo a potichu.
Nesmel sa dopusti nijakej chyby.
Zatiaľ urobil všetko správne.
Pustil sa do práce.
Hľadaný kľúč bol zavesený s ďalšími desiatimi na jednom kruhu.
Kruh bol na oboch koncoch spojený.
Jeho hrúbka sa rovnala polovici hrúbky kľúča.
Našťastie nebol kruh spojený celkom.
Jeho veľkosť súhlasila s pomocníkovou dľaňou.
Ukazovák a prostredníkom každej ruky chytil kruh na oboch stranách.
Snažil sa ho trochu roztiahnuť.
Spočiatku mu to šlo ťažko.
Kruh bol spojený pridobre.
Pomocníka začali pobolievať ruky.
Napriek tomu sa snažil.
Plán sa mu podarilo uskutočniť až sem a vzdať sa, to by znamenalo koniec.
Vzdať sa jednoducho nemohol.
Čím viac ho boleli ruky, tým silnejšie ťahal.
Zdalo sa, že koncami kruhu ani nepohne.
Už bol takmer na pokraji síl, keď sa mu to podarilo.
Kruh povolil.
Podarilo sa mu roztiahnuť medzeru medzi jeho koncami.
Nestačila však na oslobodenie kľúča.
S vypätím posledných síl ju zväčšil.

Podarilo sa.
Medzera bola dostatočná.
Pretiahol cez ňu kľúč a vstal.
Vložil si ho do vrečka, a pretože nebolo času nazvyš, pobral sa ku dverám.
Vyšiel na chodbu a zavrel dvere.
Aj teraz ich musel nadvihnúť, no aj navzdory únave mu to išlo ľahšie, akoby čakal.
Potichu vykročil ku schodom na povalu.
Dôjdúc k nim, skontroloval ešte, či na nič nezabudol.
Nezabudol, mal so sebou všetko.
Začal vystupovať hore.
Po desiatich minútach sa mu podarilo poodomykať všetky dvere.
Povala bola pre jeho plán otvorená.
Začal.
Plán sa mu podarilo uskutočniť do tretej nad ránom.
Ráno, približne o deviatej hodine, vyšiel obchodník na povalu.
Na podlahe prvej miestnosti tlela väčšina tabaku.
Dlážka druhej bola nasiaknutá vínom.
V každej z miestností neostalo viac, ako päť nedotknutých sudov.
Všade bolo plno dymu.
Pri dverách, vedúcich na schody, ležal mŕtvy pomocník.

Farma

„V bloku C sa niečo deje.“

„Čo sme to tam umiestnili?“

„Ani si nepamätám.“

„Tak to chodte zistiť a pri tej príležitosti mi prineste čaj. A, počujte...“

„Áno?“

„Zistíte, čo sa to deje.“

Asistent odišiel.

Profesor ostal v miestnosti sám.

Na chvíľu sa zamyslel, no čoskoro ho čosi vyrušilo.

Z počítača začala vychádzať páska.

Otočil sa a podišiel ku stroju.

Vybral z vrečka okuliare a nasadil si ich.

Páska prestala vychádzať a ozvalo sa pípnutie.

Profesor z nej odtrhol a začal čítať.

Ani nestihol dočítať, keď zazvonil telefón.

Podišiel k stolu a zdvihol slúchalo.

„Prosím...“

Hlas zo slúchadla odpovedal.

„Áno, to je maličkosť. Zariadim to.“

Hlas sa ozval znova.

„Môžete si by istí...“

Hlas.

„Ale samozrejme.“

Opäť hlas.

„Urobím všetko, čo je v mojich silách.“

Hlas v slúchadle skončil.

„Dopočutia.“

Profesor zložil.

Podišiel k oknu a zastal.

Znova sa zamyslel.

Pohľad mu padol na asistenta.

Ten, mierne zašpinený, sa hnal krížom cez dvor.
V ruke zvieral ucho šálky, plnej horúceho čaju.
Po chvíli zmizol.
Profesor sa vrátil k počítaču.
Vzal do ruky pásku a začal čítať na mieste, na ktorom skončil.
Kým stihol dočítať, vošiel do miestnosti asistent.
„Pán profesor... Je to strašné!“
„Psst, počkajte chvíľku. Šálku položte na stôl a nechajte ma to dočítať.“
Príchodzí príkaz splnil.
Sadol si do jedného z kresiel a netrpezlivo vyčkával.
„Prosím vás...“
„Ticho. Ešte chvíľu...“
Stíchol a začal podupávať topánkou o podlahu.
Profesor sa v zamyslení otočil tým smerom.
Podišiel ku stolu a posadil si.
Onedlho dočítal.
Odložil pásku bokom a pozrel na asistenta.
„Takže?“
„Váš čaj...“
„Ďakujem. To je všetko?“
„Rozhodne nie!“
„Takže, čo sa deje?“
„V prvom sektore v bloku B sa stala hrozná nehoda...“
„Čo?“
„Strašná nehoda!“
„Ale aká?!“
„No, praskla nádrž na plyn a...“
„Stihli to dúfam uzavrieť?“
„To áno, lenže...“
„Lenže?!“
„Neskoro.“
„Neskoro?!“
„Neskoro, uniklo ho už príliš veľa.“
„Tak? A kam?“
„Do chovných priestorov.“
„Potom to...“
Profesor sa zháčil.
V jeho tvári sa objavil náznak úžasu a zároveň strachu.
„Presne tak, zabil všetky chované exempláre z bloku B.“
„To je strašné.“
„To si myslím.“
„Sú naozaj všetky mŕtve?“
„Všetky.“
„Neostal jediný živočích?“
„Ani ten najmenší.“
Profesor sa tupo zahľadel von oknom.
„Preniklo to aj mimo bloku?“
„No, pokiaľ viem, nepreniklo.“
„Čo sme chovali v bloku B?“

Asistent sa zatváril skrúšene.

„Snád len nie?!“

Profesor zdesene zmĺkol.

„Hovädziu hydinu.“

„Také vzácne vtáctvo! Neostalo...“

„Neostalo na žive vôbec nič. Dokonca to zachvátilo aj jedného z ošetrovateľov. Určite ho poznáte, vysoký, chudý, čierne vlasy.“

„No a?“

„Umrel v strašných mukách.“

„Čo mi je to platné, keď som prišiel o dve stovky najcennejších vtákov?“

„Je to fakt.“

„Neutešujte ma!“

Asistent vstal.

Pristúpil k stolu a vzal do ruky šálku s čajom.

Podal ju profesorovi.

„Na, napite sa. Urobí vám to dobre.“

Profesor ju vzal.

Už si takmer odpil, keď si všimol, ako sa z nej parí.

„Človeče, chcete ma obariť?!“

„Nie, to nie.“

„Ale vyzeralo to tak.“

„Nemôžem zato.“

Profesor si podoprel hlavu.

Zavrel oči a zdalo sa, že nevníma, čo sa deje naokolo.

„Nespíte.“

„Nespím, premýšlam.“

„Prepáčte, nevedel som...“

„Všetko pomrelo?“

„Všetko, to som vám predsa už hovoril.“

„Neostalo teda nič, vôbec nič...“

„Ani najmenšie nič. Všetko je plné mŕtvov, Neostalo nič, čo by sme mohli označiť za živého tvora.“

„Dostalo sa to von?“

„Nedostalo. Nepamätáte sa?“

Profesor pokrútil hlavou.

„Desiatky rokov...“

„Aj jeden z ošetrovateľov je mŕtvy.“

„Viem, hovorili ste...“

„Umrel v mukách, to som vám už vravel a rozhodne naňho nie je pekný pohľad, videl som to.“

„Moja hydina...“

„Je to vo vnútri samá mŕtvola. Nepekný pohľad...“

„Samá mŕtvola?“

„Kam sa len pohnete.“

„A všetko, všetko je mŕtve...“

„Všetko, každý kus, aj tie najmenšie. Ležia na podlahe a sú úplne mŕtve.“

„Kto to zapríčinil?“

„To nik nevie.“

„Tak ale čo je príčinou?“

„Náhoda, snáď zhoda okolností, alebo voľačo iné.“
„Vy ste to nevyšetřili?“
„Sám som takmer prišiel o zdravie.“
„A čo tu vlastne robíte?“
Asistent vstal.
„Pracujem, to predsa musíte vedieť.“
„Mali by ste nájsť vinníka...“
„A ak žiaden nie je?“
Asistent pomaly prechádzal k dverám.
„Musí byť.“
„Čo potom?“
„Blok C.“
„Akože?“
„Zistili ste, čo sa deje v bloku C?“
„Nič zvláštne.“
„Máme tam, pred chvíľou som si... Bravčový dobytok.“
„Tie najkrajšie kusy.“
„Iba najdravejšie.“
Asistent pootvoril dvere.
„Čo mám teda robiť?“
„Odhalíť vinníkov!“
„A potom?“
„Dobytku!“
Asistent vyšiel na chodbu.
„Počkajte!“
Nakukol do miestnosti.
„Prosím...“
„Vinníka musíte nájsť za každú cenu, za každú!“
„Vynasnažím sa urobiť všetko.“
„Ak sa vám to nepodarí, bude to zlé.“
„Veľmi?“
„Strašne zlé! Chodte.“
Asistent zavrel za sebou dvere.
Profesor ostal v miestnosti sám.
Zazvonil telefón.
Podišiel k nemu a zodvihol slúchadlo.
„Áno...“
Zo slúchadla sa ozval hlas.
„Hmm...“
Hlas pokračoval.
„Neviem.“
Ozval sa znova.
„To nepôjde.“
Zasa.
„Nie, nie, to je nemožné.“
Hlas sa ozval ešte raz.
„To naozaj nepôjde.“
Ozval sa druhýkrát.
„Vylúčené. Iste, ale situácia sa mení.“

Hlas skončil.
Profesor zložil slúchadlo.
Postavil sa k oknu a zamyslel sa.
Podchvíľou pozrel von.
Na dvore bol klud.
Iba z jediného komína sa nedymilo.
Tým komínom bol komín zariadenia v bloku C.
Profesor si sadol.
Chytil šálku a odpil si.
Čaj bol ešte stále horúci.
Odložil ju.
Zadíval sa na počítač.
Pred chvíľou z neho vyšla ďalšia páska.
Za dverami sa ozval šramot.
Do miestnosti vošiel asistent.
Bol ešte špinavší, ako prvýkrát.
Podišiel až ku stolu a začal.
„Zistil som to!“
„Hovorte.“
„Spáchal to ten ošetrovateľ, ale bola to náhoda.“
„Je za to zodpovedný.“
„Viete ktorý? Ten čo umrel. Istotne ho poznáte, vysoký, chudý, čierne vlasy.“
„Viem. Takže on to bol?“
„Áno on. Umrel v hrozných mukách...“
„Hodte ho dobytku!“

Hra

Odrazu zaznel výstrel.
Tentokrát strelali z dela.
Pušky teda vystriedali kanóny.
V zákope náprotivnej strany sedelo niekoľko dôstojníkov.
Až do výstrelu sa dobre zabávali.
Výstrel ich zábavu prerušil, no nie na dlho.
Zvuk výstrelu ešte poriadne nezanikol a už pokračovali.
Na rade bol poručík.
Mal výhodu.
Túto hru nehral po prvý krát a, keďže bol služobne najnižšie, nevenovali mu jeho spolubojovníci až takú pozornosť, ako by mali.
Tento stav mu umožňoval využívať svoju šikovnosť v hre bez väčšieho podozrenia spoluhráčov.
Tentokrát vložil do hry nádej vo víťazstvo a desiatku druhej kategórie.
„Prosím, môžete ísť.“
Jeho upozornenie patrilo kapitánovi.
Ten sa nedal dlho núkať.
Do hry razom vložil kráľa tých istých vlastností.
Svojím počínom vzbudil všeobecnú pozornosť.
„Ste na ťahu.“
Major po jeho lavici bol už pripravený.
Na upozornenie vyložil hneď tri karty.
Všetko samé päťky.
Prvá, druhá a štvrtá kategória.
„Môžete sa tešiť.“
„Vari len nie?“
„Ale áno, hra je už vyhraná.“
Poručík sa pri tomto majorovom vychvaľovaní iba usmieval.
Keďže mu hráči nevenovali dostatočnú pozornosť, nikto si jeho podozrivý úsmev nevšimol.
„Hrajte.“